

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

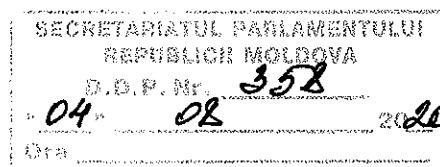
În temeiul prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de hotărâre a Parlamentului cu privire la măsurile anti-criză pentru sectorul agricol din Republica Moldova în contextul condițiilor climaterice severe (secetei) și a pandemiei COVID-19.

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre;
2. Notă informativă.

Deputați în Parlamentul Republicii Moldova

[Signatures of Deputies]
A. Căndu /
Brasovsch /
V. Cebotari

HOTĂRÂRE

cu privire la măsurile anti-criză

pentru sectorul agricol din Republica Moldova

în contextul condițiilor climaterice severe (secetei) și a pandemiei COVID-19

Luând în considerare impactul condițiilor climaterice de secetă severă asupra agriculturii din Republica Moldova, fără precedent în ultimii ani, combinată cu efectele dezastruoase ale pandemiei COVID-19,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre cu măsuri anti-criză pentru asigurarea sprijinului agricultorilor și securității alimentare a cetățenilor:

Art.1 – Se declară stare excepțională în sectorul agricol din Republica Moldova.

Art.2 – Guvernul Republicii Moldova, în consultare cu mediul de afaceri din sectorul agricol, furnizorii și distribuitorii din sectorul agricol, băncile comerciale, organizațiile de creditare nebancare, precum și autoritățile publice de resort:

- a) va lansa procedura de rectificare a bugetului de stat pentru anul 2020 în vederea identificării resurselor financiare, de minimum 2 miliarde de lei, cu scopul de a crea Fondul anti-criză pentru sectorul agricol. Resursele financiare din Fondul anti-criză pentru sectorul agricol vor fi utilizate pentru plata compensațiilor către agricultori în contextul pierderilor financiare suferite de cei din urmă ca și consecință al condițiilor climaterice severe (secetă) și a impactului pandemiei COVID-19;
- b) va elabora, promova și aproba un mecanism de reeșalonare a plăților aferente activității companiilor agricole din Republica Moldova, precum și aferente creditelor eliberate acestora, inclusiv credite tehnice acordate de furnizorii și distribuitorii de semințe, îngrășăminte, tehnică agricolă ș.a., cu scopul de a le asigura capacitatea de plată pe perioada de până la 31 decembrie 2020;
- c) va elabora, promova și aproba un mecanism de scutire și/sau reeșalonare a plății impozitelor și taxelor aferente activității companiilor agricole din Republica Moldova pentru perioada de până la 31 decembrie 2020;

- d) va elabora și aproba mecanismul de achiziționare de către stat în anul 2020 a roadei agricole autohtone din anul 2021, luându-se de bază regimul juridic asemănător celui din contractele futures și options;
- e) va elabora, promova și aproba un mecanism alternativ de subvenționare a companiilor din sectorul agricol. Mecanismul în cauză va presupune acordarea subvenției în baza suprafeței terenului deținut de compania agricolă respectivă;
- f) va elabora, promova și aproba actele normative necesare pentru stabilirea impozitului unic în agricultură;
- g) va elabora, promova și aproba actele normative necesare implementării unui sistem viabil și sustenabil de asigurări obligatorii în agricultură.

Art. 3 – Guvernul Republicii Moldova va asigura:

- a) executarea lit. a), articolul 2 din prezenta hotărâre în termen de 30 zile calendaristice din momentul intrării în vigoare a prezentei hotărâri;
- b) executarea lit. b)-d), articolul 2 din prezenta hotărâre în termen de 14 zile calendaristice din momentul intrării în vigoare a prezentei hotărâri;
- c) executarea lit. e)-g), articolul 2 din prezenta hotărâre în termen de 60 zile calendaristice din momentul intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art.4 – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Art.5 – Guvernul Republicii Moldova, la expirarea termenului de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, va prezenta un raport de implementare a acesteia către Parlamentul Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre de Parlament cu privire la măsurile anti-criză pentru sectorul agricol din Republica Moldova în contextul condițiilor climaterice severe (secetei) și a pandemiei COVID-19

Grație condițiilor climaterice și amplasării geografice favorabile, sectorul agricol reprezintă unul dintre principalii piloni ai economiei Republicii Moldova. În aceeași ordine de idei, greutatea sectorului se demonstrează prin datele statistice, după cum urmează:

- ponderea în Produsul Intern Brut al țării de circa 12% în ultimii ani, iar de comun cu industria prelucrătoare atinge valoarea de 16%;
- ponderea în comerțul extern, acoperind aproximativ 45% din exporturile autohtone totale;
- impactul social, antrenând circa 32% din forța de muncă totală a țării;
- producția agricolă în evoluție: creștere de circa 25% din anul 2015 până în anul 2018, atingând valoare de circa 34 000 milioane lei; precum și
- terenurile agricole cu acoperire de 2,5 milioane hectare sau 75% din teritoriul total al Republicii Moldova, dintre care 1 838,5 mii ha fiind terenuri arabile.

Cu toate acestea, întreprinderile din sectorul agricol întâmpină o serie de greutăți la nivel de identificare de piețe de desfacere, procurarea materialului semincer, dotarea cu echipamente tehnice și agricole, reducerea numărului și nivelului de calificare a forței de muncă, precum și calamitățile naturale, în special inundații și secete. Cea din urmă, ce a lovit domeniul de producere, însoțită de criza internațională de sănătate publică de COVID-19, ce a lovit domeniul social (forță de muncă), reprezintă principalele riscuri și perturbări în activitatea sectorului agricol din Republica Moldova la zi.

Luând în considerare valoarea sectorului pentru economia autohtonă, iar pe de altă parte, declararea stării excepționale în sectorul agricol din Republica Moldova din vara anului 2020, cu lipsa intervenției corespunzătoare de partea executivului, se propune aprobarea prezentului proiect de hotărâre de Parlament ce are drept scop mandatarea Guvernului în dezvoltarea mecanismelor de susținere a mediului de afaceri autohton pe următoarele segmente:

Intervenția 1:

Bugetul de stat pentru anul curent, în particular repartizarea cheltuielilor pentru autoritățile publice centrale (detaliată în planurile de achiziții anuale a fiecărei instituții) include o serie de poziții care, în contextul anului de pandemie și secetă pot fi revizuite, păstrând doar cheltuielile obligatorii pentru asigurarea bunei activități și mandatului acestora. Respectiv, având la bază ideea susținerii companiilor agricole din Republica Moldova sub formă de acoperire a compensației pentru investițiile anuale efectuate în valoare de 7,000 lei (buget orientativ consultat cu reprezentanții mediului de afaceri ce reprezintă atât proprietari de teren, precum și antreprenori ce iau în chirie terenuri agricole), resursele identificate pot fi orientate spre crearea Fondului anti-criză pentru companiile agricole în contextul condițiilor climaterice (secetă) și impactului pandemiei COVID-19. Având la bază statistica de 286,6 mii ha de plantații multianuale (inclusiv livezi și vii), Fondul anti-criză menționat supra ar reprezenta o valoare de 2 miliarde de lei.

Intervenția 2:

Luând în considerare capacitățile financiare și tehnologice limitate a majorității antreprenorilor autohtoni, ce au condus la implicarea acestora în diverse forme de împrumuturi (credite, micro-credite, alte instrumente financiare, de ex. proiecte de finanțare), prin prezenta intervenție, se propune crearea unui mecanism de reeșalonare, pentru o perioadă maximă posibilă pentru instituțiile financiare din Republica Moldova, a plăților în care deja sunt antrenați antreprenorii respectivi. Plățile se referă la împrumuturi atrase în vederea procurării materialului semincer, echipamentelor, softurilor și altor active necesare ciclului de prelucrare a terenului, până la colectarea nemijlocită a roadei. Totodată, plățile se referă inclusiv la creditele tehnice, acordate de furnizorii și distribuitorii de semințe, îngrășăminte, tehnică agricolă ș.a. În acest sens, Guvernul va urma să ajungă la mecanismul detaliat în urma consultărilor cu mediul de afaceri din sectorul agricol și instituțiile financiare. Totodată și în aceeași ordine de idei, rundele de negocieri urmează a fi completate cu implicarea furnizorilor și distribuitorilor din sectorul agricol, care oferă baza materială necesară companiilor din domeniu.

Intervenția 3:

Reieșind din impactul pandemiei, pe de o parte, asupra componentei economice, activitatea companiilor fiind parțial sau total limitată, inclusiv din punctul de vedere al comerțului internațional, pe de altă parte, asupra componentei sociale, angajații fiind trimiși în șomaj tehnic, fie afectați de virus, valoarea veniturilor planificate a fost diminuată în mod drastic.

În situația creată, însoțită de obligațiile agenților economici în sensul vărsărilor obligatorii de impozite și taxe sociale la bugetul de stat, se propune diminuarea poverii respective asupra companiilor din sectorul agricol și reeșalonarea impozitelor și taxelor sociale ale acestora, pentru un termen maxim posibil și de-comun agreabil pentru părți.

Intervenția 4:

În calitate de un instrument de alternativă pentru susținerea companiilor din sectorul agricol, se propune mandatarea Guvernului în lansarea negocierilor cu părțile relevante în vederea stabilirii mecanismului de comandă de stat a roadei agricole a producătorilor autohtoni pentru anul 2021. Mecanismul ar putea prevedea stabilirea unui preț de bază pentru fiecare dintre culturile agricole, respectiv, fiind asigurată atât rezerva alimentară a țării, cât și acoperirea parțială a investițiilor agenților economici.

Intervenția 5:

Guvernul Republicii Moldova, în consultare cu mediul de afaceri din sectorul agricol și autoritățile publice de resort, va lansa procedura de negocieri și stabilire a noului mecanism alternativ de subvenționare a companiilor din sectorul agricol, având la bază suprafața terenului deținută de compania agricolă respectivă.

Intervenția 6:

Tratarea dezechilibrată a companiilor agricole din Republica Moldova din punct de vedere al aplicării impozitului pe venit în funcție de forma organizatorico-juridică reprezintă un subiect de actualitate maximă, începând cu anii 2000. Respectiv, luând în considerare practica internațională, inclusiv a vecinilor Republicii Moldova (ex. Ucraina, Federația Rusă), platformele de dezbateri concluzionau cu sugestia introducerii impozitului unic în agricultură. Prin aplicarea acestui mecanism, statul poate ajunge la următoarele rezultate:

- să creeze echilibru și egalitate în regulile de joc de ordin fiscal pentru persoanele fizice și juridice din domeniul agricol;
- să simplifice procesul de evidență și raportare;
- să reducă corupția, odată ce impozitul unic presupune interacțiunea cu un singur organ fiscal;
- să reducă evaziunea fiscală, grație simplificării procesului de administrare;
- să motiveze actorii implicați în sectorul agricol.

Reieșind din cele expuse, prezenta intervenție are drept scop de a mandata Guvernul în a lansa consultările cu mediul de afaceri din sectorul agricol și autoritățile publice de resort, în vederea stabilirii impozitului unic în agricultură, ce poate reprezenta și un instrument spre selecție pentru antreprenorii cointeresați de prezenta formulă de activitate și administrare din punct de vedere fiscal.

Intervenția 7:

Dezvoltarea unui proiect/activități agricole în Republica Moldova, în special luând în considerare riscurile menționate în preambulul prezentei Note informative, nu poate avea loc fără asumarea și acoperirea acestor riscuri.

Respectiv, în vederea asigurării unei creșteri sustenabile, protecției agricultorilor, rezistenței acestora la calamitățile naturale și de sănătate publică de viitor, se propune lansarea negocierilor cu privire la introducerea asigurării obligatorii în agricultură. Deși subiectul este unul sensibil și complicat pentru instituțiile de asigurare, Guvernul urmează să sprijine ambele părți (agricultorii și asiguratorii) în vederea identificării unei formule corespunzătoare, viabile și sigure.

În cele din urmă, prezentul proiect de hotărâre de Parlament vine să propună executivului o serie de instrumente și măsuri anti-criză, atât pentru anul curent de calamitate economică, de sănătate și naturală, cât și instrumente viabile pentru viitor, destinate sprijinului agricultorilor din Republica Moldova.

Pentru stabilirea fiecărui mecanism, executivul are la dispoziție toate platformele de consultație și comunicare cu mediul privat și reprezentanții autorităților publice, cel mai important fiind protejarea companiilor care generează valoare adăugată și bază pentru economia Republicii Moldova.

Deputat în Parlament:

